

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Múzeum-körut 1.
Telefon: József 55-40, József 68-88.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁR NAP

Előfizetési árak: Egész évre 90 K.
Félévre 48 K. Negyedévre 24 K.
Egyes szám ára — — — 2 korona.

Budapest, 1920.

1. évfolyam. 7. szám.

Vasárnap, november 21.

Helyesebb kulturamegosztást követelünk.

Irta: *Buday Barna.*

A társadalmi kelevények rendszerint a nagyvárosok testén keresztül fakadnak ki. Innen szoktak fölszállani a forradalom viharadarai is. Természetes ez, mert a városok cifra palotáinak árnyékában rejtőzik a legtöbb nyomor, itt a legnagyobb a kisértés, itt legkevésbé ellenőrizhető az emberek élete. Valamikor a Bakony erdőségeiben rejtőztek el a szegénylegények, ma a városok körengetegében bujkálnak azok, akik ellenséges lábon állanak a társadalommal.

Sok minden hozzájárult ahhoz, hogy a mi szép fővárosunk a társadalmi nyavalyák veszedelmes ragály-

fészkévé legyen. Centralizáló politikánk mindent Budapesten igyekezett összehalmazni. Ide központosítottuk a kereskedelmet, az ipart, a kulturát úgyannyira, hogy Budapesten túl megfelelő vidéki központok nem tudtak kifejlődni. Ilyenformán a főváros befolyása az egész ország életére határtalanul nagygyá vált. A vidék befolyása ellenben a fővárosra folyvást kisebbedett.

Fővárosunk inkább a külföld hatása alatt élt, külföldi sugalmazásokból táplálta kulturáját, művészetét, idegen államok törvényeit ültette át jogrendszerünkbe, idegen szokásokra váltotta át a magyar hagyományokat. Más államok fővárosa is átveszi és értékesíti a nemzetközi hatásokat, de a mi Budapestünk nagyobb mohósággal habzsolta föl az idegent és könnyebb szívvel adta föl nemzeti sajátosságainkat, mint szabad lett volna.

Soltra József temetése.

A kormányzó beszél a meggyilkolt rendőr édesapjával.

Legnagyobb hiba volt azonban az, hogy Budapesten telepítettük meg nagy gyárainkat, melyeket mesterségesen fejlesztettünk, kergetvén nagyipari ábrándokat létező egészséges kisiparunk föláldozásával. Ezernyi és százezernyi szétszórtnan élt önálló kisiparos helyében megteremtettük a gyári munkásoknak nagy tömegét, a modern kornak ezeket a fehér rabszolgáit, akiket nem tudtunk megfelelő népjóléti intézmények védelme és a nemzeti társadalom irányításának hatása alá helyezni.

Ezek a munkássokadalmak a maguk gyárhelyiségeiben teljesen külön életet éltek, keletkeztek közöttük egészen különleges bajok és különleges életfölgóságok, amelyekről idáig mi nem tudtunk s amelyeknek a veszedelmét nem ismertük föl. Idegen elemek vették hát ezt a munkástömeget orvoslás alá és az orvoslás ürügye alatt idehozták a Marx receptjét, a nemzetközi szociáldemokráciát az osztályharc gondolatával. Szabadon folyó a kuruzslás a liberalizmus fedezete alatt, melyen a gyári munkások lelkét kiragadták a nemzeti állam eszmeköréből s szemünk előtt megszervezték a nemzetnek, a polgári társadalomnak és a tulajdonjog elvének ellenes seregévé.

A polgárság tökéletesen szervezetlen lévén, a főváros lassacskán a nemzetközileg szervezett munkástársadalom hatása alá került, később ennek fűttségére táncolt s végül a szocialista szakszervezeteknek nagyobb befolyása volt a fővárosra és a fővároson keresztül az egész ország sorsára, mint a falvakban élő tizenhatmillió embernek együttvéve.

Nem csoda aztán, hogy az így elrontott fővárosból csak baj származott a vidékre, s hogy végül innen indult ki a forradalom nyavalyája is.

Túlestünk immár két forradalmon, ami talán elég volna egy emberöltőnek, de a jelek ma is azt mutatják, hogy a főváros még mindig beteg. A benne fölgyült rossz véranyag újabb és újabb kelevényeket okoz. És a vidéknek még jobban kell tartani attól, mint eddig, hogy Budapest gyulladással állapota őt is ágyba fekteti, mert hiszen a vidék egyharmadára csökkent, Budapest pedig népesebb, mint valaha.

Roppant egészségtelen dolog, hogy egy kis törzsnek ilyen nagy hordófeje legyen, amelynek mindig fáj valamely idege s emiatt a vidéknek is örökös vitostáncot kell járnia.

Budapestben a központosító politika megbukott. De hogy az egész ország utána ne bukják, rá kell térnünk a decentralizáló politikára, erős vidéki központok fejlesztésére, amelyek fejei és átfogó szervei legyenek egy-

egy országrész gazdasági és kulturális életének és képeinek legyenek az önálló irányításra is, az ellenállásra is.

Mindazt, amit nagy rakásban fölhalmoztunk Budapesten, kis csomókban szét kell osztani a vidéken is, hogy amint a nagy uradalmak és a nagy paloták helyett kiscgazdaságok és apró tűzhelyek szaporítására törekszünk, épen úgy az iskolák, a művelődés eszközei, a hivatalok, az intézmények, a műhelyek, a közlekedési eszközök stb. is aránylagosan oszoljanak meg az ország területén.

Helyesebb birtokmegosztás mellett helyesebb kultúramegosztást is kell követelnünk, mert csak ezzel válhat a vidék erőssé, függetlenné és a főváros beteges hatásával szemben ellenállóvá. Az így megerősödött vidék azután átsugározthatja a maga hamisítatlan szellemét és erkölcsét a fővárosra s ezt a nemzeti élet egészséges szervévé teheti.

Budapest, nov. 20.

TETŐ ALATT.

A nemzetgyűlés részleteiben is elfogadta a földbirtokpolitikai törvényjavaslatot. Ezzel Tető alá jutott a földreform, mely húsz év óta tartja izgalomban a magyar közéletet. Korteszékhöz volt a földosztás ígérete a fölforgatók kezében, mézes madzag volt Károlyi Mihály kezében is. Mikor a nép utánuk rohant, a madzag után, becsapták s nem adták földet. Kun Béla röghöz kötött job-

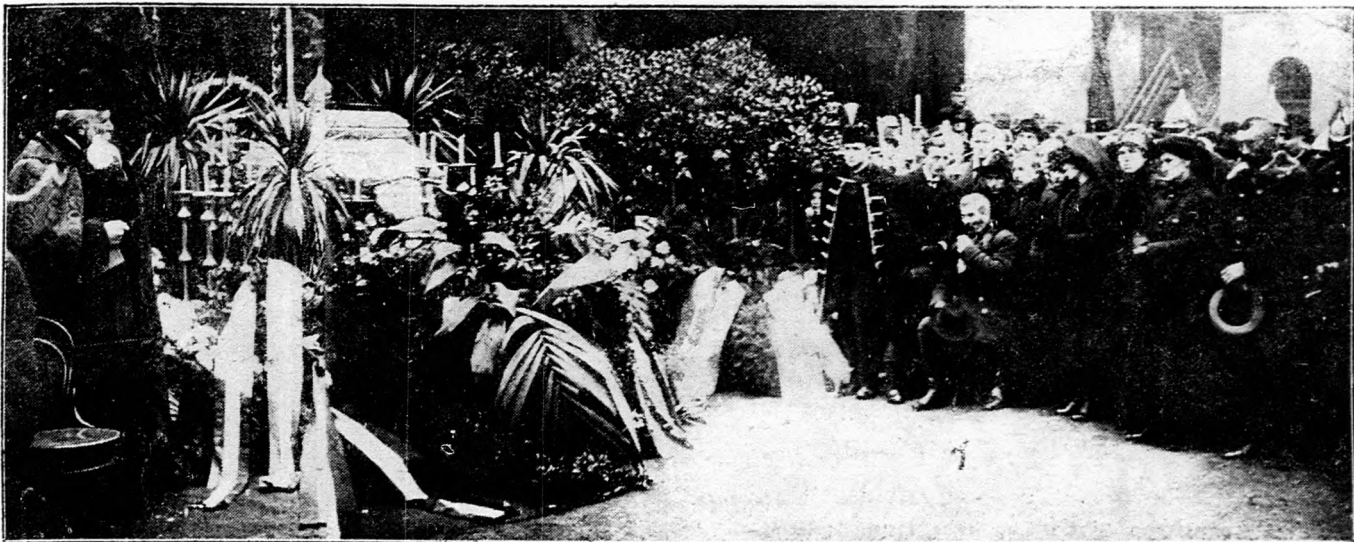
Nagyatádi Szabó István

az a szerencsés földművelésügyi miniszter, aki a földbirtokreformot megalkotta.

bágyokat akart csinálni a földművesekből. Államosítani akarta nemcsak a nagybirtokokat, de még a kisbirtokokat is. Forradalmi törvényszékekkel és akasztófával jutalmazták azt a földmunkást, aki nagyobb bért merészelt kérni. Most végre — az alkotmányos szabadság visszaálltával — megszűnt korteszékhöz lenni a föld. A nemzetgyűlés meghozta a törvényt s ezzel testet öltött az ígéret. Rend és nyugalom kellett hozzá, hogy a nemzetgyűlés törvénybe iktassa a földreformot. Forrongás és nyugtalanság közben nem lehetett a törvényt megbozítani. De ebből okuljunk. Rend és nyugalom kell ahhoz is, hogy a törvényt végrehajthassák. Aki tehet komolyan akarja a földreformot, ne csak maga tisztelje a törvényt és a tekintélyt, hanem minden erejét feszítse meg, hogy mások is nyugton maradjanak. Az izgatók ellenségei a földreformnak. Hallgattassuk el őket, hogy földhöz juthasson a szorgalmas magyar nép.

*

ITT A DÉR. *Van egy magyar közmondás a kutyáról meg a dérről. Ez jut eszünkbe, mikor halljuk a miniszterelnök bejelentését, hogy jön a nagy vagyonadó. Hát eléri a végzet mégis a hadimilliók urait, akik az árva és özvegyek könnyeiből aranybegyeket várársoltak a saját javukra. A kisemberek, akik különben is sokféleképp lerótták a háború és a*

Soltra József a ravatalon.

1. Soltra József édesapja, földműves Erdősokonyárol.

nyomorúság adóját a század második évtizedében, nem fogják érezni ennek a nagy adónak a súlyát. De érezni fogják azok, akik hadseregszállításokból s a háborús uzsorából rettenetesen meggazdagodtak. A régi világban is volt dézsma, de akkor a földet turó magyar ember fizette azt. Most a milliomosok fogják fizetni a dézsmát. A vagyondézsmá nem a magyar fajlának fáj, mert az nem gyarapodott a háború alatt, hanem azoknak az új magyaroknak, akik — mint menekültek jöttek ide Galiciából — de már csak a pájész helye mutatja, hogy kaftánosok is voltak, most pedig a liberális magyarság oszlopos támaszai. Nem sajnáljuk őket, ha a kormány alaposan megcsapolja pénzeszsákjaikat, legalább nem lesz olyan koldus az államkassza s javul majd a pénzünk értéke is.

tották meg. Az alföldi latifundiúmonkon új falvakat kell létesíteni. Szól a zsidóság birtokvételeiről. A falusi lelkészségek létföntartására gondot kell fordítani, hogy földben legyen tőkéjük. Védi a kisbirtokokat a rossz gazdálkodás vádjá ellen. Erődi-Harrach Béla a magyar mezőgazdaság védelmét sürgeti a várható amerikai verseny ellen. Kardos Noé rámutat, hogy a bankok megakadályozták, hogy a nép földhöz jusson. Tankovich János és Magyar Kázmér üdvözlik a javaslatot.

November 11. A földreform vitája végén

nagyatádi Szabó István beszéde

következett, melyben felelt a felszólalásokra. Örömmel állapítja meg, hogy senki sem beszélt a javaslat ellen. A legnehezebb kérdés lesz a föld árának a megállapítása. Sok függ a birtokrendező bíróságtól, melyben szakemberek is vannak. A kisgazdaság többtermelés dolgában nem áll a nagybirtok mögött. Elsősorban azoknak kell földet adni, akiknek nincs, de a kisgazdákra is tekintettel

MI HÍR A POLITIKÁBAN?

A földreformot megszavazták.

A nemzetgyűlés nov. 9-iki ülésén Henzer István és Szabó Gy. János kisgazdák beszéltek a reform mellett. A nagycsaládú kisgazdák földhöz juttatását s a mezőgazdasági néptanítást sürgették. Reischl Richard és Berky Gyula után Vasadi-Balogh György a kisajátítási jognak öt évnél hosszabb időre való alkalmazását követelte. Jármy József után Kuna P. András kifogásolta, hogy a kisgazdák nem kaphatnak több földet a zsidó nagybirtokokból. Temesváry Imre rámutatott, hogy igenis van földéhség Csonkamagyarországon. Rupert Rezső a javaslat mellett szólalt fel.

November 10. Barla-Szabó József arról beszélt, hogy a javaslatnak jó hatása lesz a nép-egészségügyre. Schandl Károly a liberális korszak bűnének mondja, hogy a reform nem öltött eddig testet. A földbérlőszövetkezeteket sem támogatták a régi kormányok. Erdély a nagybankok nemtörődősége miatt veszett el, mert az oláh bankok honfoglalását nem akasz-

A kormányzó, a kormány, nemzetgyűlés, főváros és rendőrség képviselői Soltra József temetésén.

Egervidéki asszonyok festői népviseletben.

A magyar népviselet az egész világon híres. Hazánkat látogató külföldiek szívesen keresik fel azokat a vidékeket, ahol festői szépségű ruhákat visel a fehérség. Viseljük minden ünnepi alkalommal ezeket a ruhákat és mutassuk meg ezáltal is, hogy mennyi értékes kincse van hazánknak. — A «Vasárnap» sorra be fogja mutatni olvasóinak a különböző vidékek viseletét. Ez alkalommal az egri népviseletről közlünk jól sikerült felvételt.

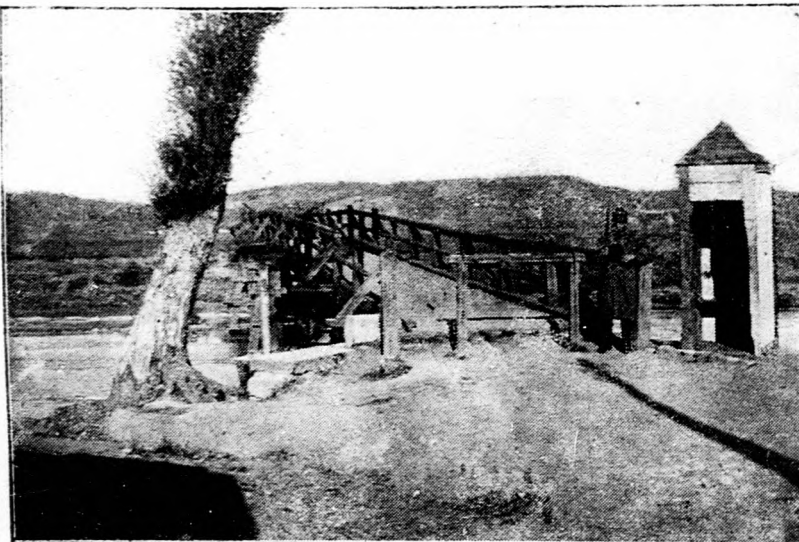
van a javaslat. A tanítóképzés reformját maga is kívánatosnak tartja, hogy a mezőgazdasági ismereteket terjeszthessék. Fontosnak tartja az amerikai visszavándorlók földhöz juttatását is. Köszöni a nemzetgyűlésnek a reform tárgyalásánál tanúsított jóindulatát. — A minisztert melegen ünnepelték a képviselők nagy és szakszerű beszéde után, mire a nemzetgyűlés

a földbirtokjavaslatot egyhangulag elfogadta.

Másnap a javaslatot részleteiben is letárgyalta és megszavazta a nemzetgyűlés több kisebb módosítás után.

A békeszerződés beiktatása

November 13. Gyásznapja marad e nap örökké a nemzetgyűlésnek. Az erőszakos trianoni békeszerződés törvénybeiktatása napja. A képviselők talpig gyászban

A hidon túl vannak elszakított testvéreink...
Az Ipoly hídja Balassagyarmatnál.

jelentek meg az ülésen. Az előadókat úgy kellett kisorsolni, mert senki sem akarta önként vállalni. *Rakovszky* elnök a földreform harmadszori olvasásban való elfogadása után örömeinek adott kifejezést, hogy e napokban, midőn országunk területének kétharmadát elrabolják, a megmaradt kevésből azon magyaroknak adunk földet, akiknek semmijük sincs. (Éljenezs.)

Most jön a tragédia. *Huszár* Károly elcsukló hangon terjeszti elő a békeszerződést s könnyek közt olvassa fel

a nemzet tiltakozását,

mely kimondja, hogy «*ezt a békeokmányt valótlán adatokan alapulóknak, igazságtalanoknak, ez emberiség közös érdekeibe ütközőnek tartja, hogy az egyoldalú idegen akaratnak reánk erőszakolása... hogy a nemzetgyűlés e lényével nem róhat kötelezettséget azokra a területekre, melyek benne képviselve nincsenek s nem szűnik meg bizni abban, hogy a jobb belátás utat fog nyitni a békekötés t.ve alatt elkövetett égbekiáltó igazságtalans. gok jóvátételehez.*»

Utána *Balla Aladár* és *Jármy József* előadók tettek eleget a kényszer alatt szomorú kötelességüknek. *Friedrich István* az ellenzék nevében nem járult hozzá a javaslathoz. Az elszakított részek sorra nyilatkoztak meg. *Dvorcsák Győző*

a tótok tiltakozását

Jelentette be a szerződés törvénybeiktatása ellen. Mint ők, úgy

a rutének sem fogják azt elismerni, mondta *Kutkafalvy Miklós*, a rutének képviselője. Hasonlóképp nyilatkozott *Lingauer Albin* a

nyugatmagyarországi németek nevében.

Miután az elszakadt részek képviselői és az ellenzék kiment a tereméből, a több-

ség Forgács Miklós szavaira

megesküdött,

hogy az elszakított területen lakó testvéreinkről sohasem fognak megfeledkezni.

Teleki Pál miniszterelnök, aki egyúttal az erdélyi magyarság tiltakozását is kifejezte, megindultan mondta el (sok képviselő sirt...), hogy a nemzet eldobta a fegyvert, mert nemeslelkűségre számított a győzők részéről. Ehelyett a világ legerőszakosabb s legkevésbé őszinte békéjét kaptuk.

Aztán dolgoztunk s iparkodtunk bebizonyítani Magyarország igazát. *Itt fölhangzott kívülről: «Balsors, akit régen lép, Hozzá reá vig esztendőt...»* — A miniszterelnök elfogódik, ajkán akad a szó s a másik pillanatban az egész Ház éneklő: «*Megbűnhödté már e nép A multat és jövődöt!*» Tovább beszél a miniszterelnök. Úgy bántak velünk, mint háború alatt kínrekedt honpolgárainkkal. Legkegyetlenebbül. Nem támogatja ő se a javaslatot. De kiüríti a keserű poharat, mert kényszer hajtja, mint az egész többséget. Nem hiszi azonban, hogy reményvesztetten, félszázadra visszavetve állnánk itt. Ebben a nemzetben életerő van és el tudjuk majd érni, hogy a magyar a nemzetek közt tisztelt, becsült és megvédett legyen az egész világ által, de csak úgy, ha őnmaga ehhez hozzájárul...

Rákosszky elnök fölteszi a rettenetes kérdést, elfogadja-e a nemzetgyűlés a trianoni békeszerződést? Egy hang sem hallatszik. Nincs szavazás. Az elnök zokogástól erőltetve mondja ki a lesújtó határozatot, melyet a háború elvesztése s a forradalmak hoztak reánk.

Aztán egy pillanat alatt felhangzik a

Hazádnak rendületlenül...

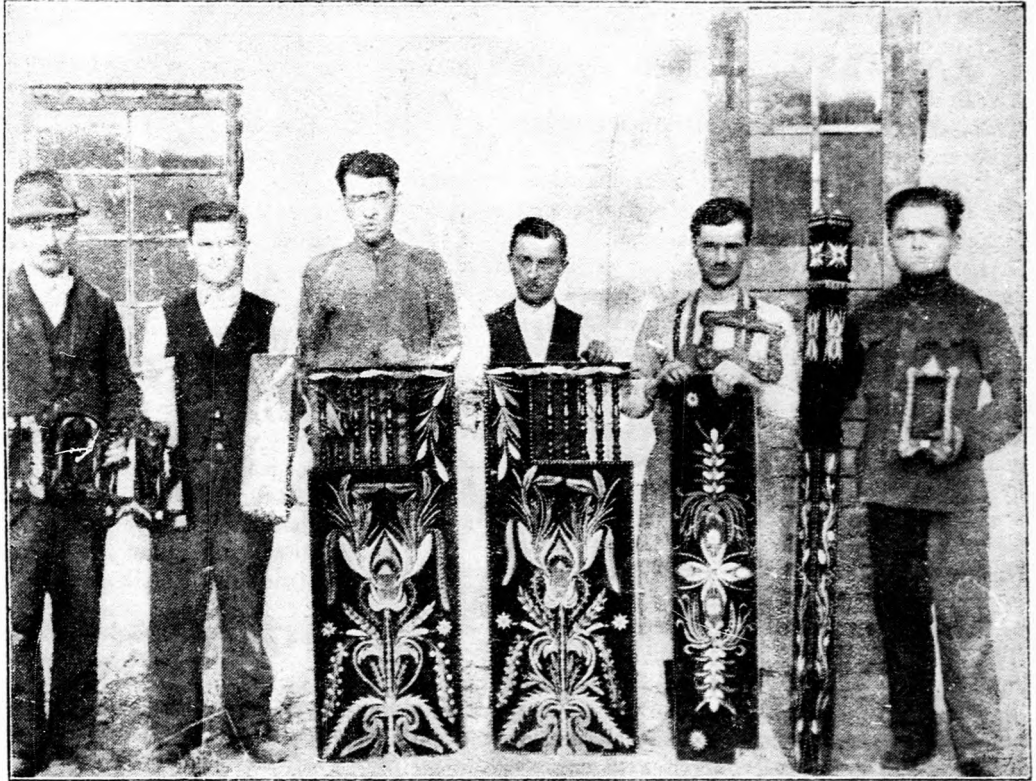
s a siró férfiak, a vérző szívű törvényhozók éneklő a Szózat szent dallamát.

Még néhány megrendítő jelenet. Teleki miniszterelnök meglepetésszerűen vád alá helyezési indítványt nyújt be maga ellen. Tomcsányi igazságügyminiszter csatlakozik hozzá a többi miniszterek nevében. Egyhangulag elvetik...

A nemzet ratifikált, de vádjá keményebb s tiltakozva száll Párisba és Londonba...

A kormány lemondása.

A november 15-iki ülésen harmadszori olvasásban került előterjesztésre a békeszerződés. Ezzel a Teleki-kormány elvégezte vállalt feladatait s bejelentette lemondását.

Kalotaszegiek Budapesten.

(Balról jobbra.) Farkas Bálint, Mihály Márton, Kurucz Kovács István, Sipos János, Mihály János, Antal István kalotaszegi földműveseket ábrázolja képünk, akiket a románok Besszarábiába akartak kényszermunkára küldeni, mert világhírű háziipari cikkeiket nem voltak hajlandók román megrendelésre szállítani. Sikerült azonban Budapestre menekülniök. Az anyalföldi Record-butorgyárban tovább folytatják foglalkozásukat, addig is, amíg fel nem épül Rákospalota határában új otthonuk, *Ujkalotaszegfalva*. Most szorgalmasan készülnek egy newyorki kiállításra.

dását. A kormányzó nem fogadta el a kormány lemondását. A kormányzó pártból Windischgrätz Lajos herceg vagy tizenöt képviselővel kiválik, mert a királykérdésben külön álláspontja van. A párt többi része, megtisztulva a szélsőséges elemektől, melyek a nemzeti és keresztény világnézettel szemben eltérő nézeteket pártolnak, egységesebb lesz, mint eddig volt.

MEZŐGAZDASÁG

Egy talpalatnyi föld se maradjon
ősszel szántatlanul! Irta Bittera Miklós dr.

Nem újság ez. Évek, évtizedek óta hangoztatják — mégis elegenden akadnak ma is, akik nem fogadják meg ezt a jó tanácsot. Még úgy van sokhelyütt a tarló, ahogy learatták. Kigazosodott; gyúrja, tiporja a legelő jószág. Olyan kemény már a fekete, búzatermő föld tarlója, mint a szérűskertben régen a nyomtató-hely volt. Égette, szárította a forró nyári napsugár, folytatja ezt a munkát az őszi szél. Nemsokára megered az eső. Maholnap a hó is lehull, beáll a fagy — nem is lehet majd szántani. Az ilyen kemény föld nem veszi be a téli nedvességet: az eső, hólé lefut róla. Nyáron nem esik, a téli időben nem tudja magát megszívni — miből, hogyan lássa el az ilyen föld vízzel majd jövő tavasszal a növényeket?

Esőszegegy tavasz után következő száraz nyáron minden kisül rajta.

Az ősszel szántott föld ellenben olyan, mint a szivacs. A reá hulló esőt, olvadó hólevet felszívja, nem engedi lefutni, tavasszal és nyáron pedig lassan-lassan átadja a növényeknek.

Bár télen át sok vizet vesz magába, tavasszal az őszi szántás hamarabb szárad meg, mint a szántatlan föld felülete, mert a bőjti szél a hepe-hupás szántást jobban járja, mint a sima, még szántatlan tarlót. Korábban lebet az ősszel megszántott földön a tavaszi vetést elkezdni. Korai vetésnek pedig minden gazda tudja a hasznát.

Tavasszal könnyebb a megmunkálása, mert az őszi szántáskor felvetett hantot a tél fagya szétzúzza és a fogas nyomán szétesik, mint a hamu. Sokszor még szántani sem kell korai vetésű tavasziak alá, elég a tárcsa vagy gruber. Ezekkel gyorsan megy a munka, 3—4-szer annyit lehet velük megjárni, mint felszántani. Ez pedig a szorgos tavaszi időben nagy előny!

Az eke nyomán sok kártékony rovar kerül napfényre a megfordított hanttal. Ezeket a madarak felcsipegetik. Számátlan gyommag indul még ősszel csirába és azután télen át kifagy. Élő gyomok mélyenfutó földalatti szárait az eke felszakgatja, azok gyengülnek, fogynak. Így pusztul a gazda sok apró ellensége is.

Tudja, tudhatja ezt minden gazda, ha kicsit gondolkodik és mégis de sokan vannak, akik vétenek ez ellen. Hányszor halljuk, hogy azért nem szántotta valaki föl ősszel a tagját, mert kukoricát szán bele, ráér azzal tavasszal is. Csak egy próbát kell tenni, hogy meggyőződhessek, mennyivel több és biztosabb lesz az ősszel megszántott földön a termése.

Őszi szántással tudjuk a talajban a téli nedvességet felfogni és elraktározni. A tél fagya morzsolja szét a kemény röögöt, teszi a tavaszi munkát könnyűvé, gyorsá. Csak az ősszel megszántott földben táruulnak fel télen át a növényi tápanyagok. Őszi szántással irtjuk a gyomot, pusztítjuk a kártevő rovarokat. Csak ősszel szántott földön számíthatunk nagy és biztos termésre.

Azért arany szabálya legyen minden gazdának: *«Egy talpatalnyi föld se maradjon ősszel szántatlan!»*

A TERMÉSENDELET MÓDOSÍTÁSA. A kormány f. hó 14-én rendeletet adott ki, amely az ismert termésrendeletet módosítja. A rendelet szerint legkésőbb f. évi december hó 5-ig kell beszoigálatni az adógabonát, valamint az adógabonának és a saját szükségletnek leszámítása után az összes buza, rozs és kétszeres fölöslegét. Hasonlóképen a fölöslegét be kell szolgáltatni mindenkinek, aki aratórészt, cséplőrészt, konvenció címén kapott buzát, rozstot vagy kétszerest. Ha a termelő a reá kivetett adógabonát beszoigálatni nem tudná, úgy a hiányzó mennyiséget árpában, ha ezt sem, úgy tengeriben is leróhatja. (100 kg. buza után 130 kg. árpa, vagy 200 kg. kukorica.) Ha így sem tudja az adógabonát beszoigálatni, akkor a hiányzó adógabona métermázsájáért 2000 korona gabonaváltságot kell fizetnie. Az adógabona ára marad úgy, mint eddig. A fölösleg beszoigálatásért külön jutalom jár: buza métermázsája után 300 korona, rozs, kétszeres után 200 korona, árpa után 150 korona, tengeri után az átvétel idejére megállapított térítési árral egyenlő összeg. Minden termelő, kinek gazdasága száz holdnál nagyobb, árpa-fölöslegének harminc százalékát köteles beszoigálatni. Minden termelő — kinek tengeri vetése fél magyar holdnál nagyobb volt — köteles 10 magyar hold terü-

letig holdankint 1, azonfelül 2—4 métermázsza csöves tengerit beszoigálatni. Aki szállítási kötelezettségének eleget tesz, árpa és tengeri készletének többi részét a szabadforgalomban eladhatja.

AZ ÁLLATVÁSÁROK BETILTÁSA. Az országban több helyen betiltották az állatvásárok a föllépett száj- és körömfájás, valamint a járványos nyirokergyulladás miatt. A földmivelésügyi minisztérium rendelet értelmében 1921 május 1-ig nyirokergyuladásból felgyógyult marhák el nem adhatók.

KULTURAKCIÓ A FALVAKBAN. A magyar falvak kulturális, egészségügyi, építkezési és gazdalkodási viszonyainak fejlesztése céljából a «Falu» Országos Szövetség december elején kezdi meg vándorkiállításait. December 3., 4. és 5-én Aszódon lesz bemutató, 11-én pedig Hatvanban nyitját meg a kiállítások sorozatát. A megnyitóra megjennek a külföldi missziók tagjai, valamint több miniszter is. Bemutatják a különféle népviseleteket, a gazdák termelvényeit, háziiparosok és kézművesek készítményeit. A kiállításon igen sok háziiparos bemutatja foglalkozását.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak.)

GABONA- ÉS VETŐMAGVÁSÁR. Zab 1300—1350 K, repce 2900—3000 K, köles 1250—1300 K, csöves tengeri 400—420 K, bab 1800—1900 K, lencse 3000—3300 K, lóheremag 10.000—12.000 K, lucernamag 11.000—12.500 K, viktóriaborsó 2300—2500 K, ősziborsó 1500—1650 K, tavaszbuikköny 1400—1500 K, szőszösbuikköny 2600—3000 K, muharmag 1400—1500 K, lenmag 3400—3600 K, pohánka 1600—1700 K, mdk 4800—5100 K, cirokmag 1200—1250 K, napraforgómag 1400—1500 K, kendermag 1800—2000 K.

TAKARMÁNYVÁSÁR. Széna 250—270 K, bukkönymuhar 260—280 K, szalma 160—180 K, zsupszalma 200—220 K, takarmányszalma 160—200 K.

VÁGÓMARHAVÁSÁR. Bika, jobb 52—58 K, silány 42—51 K; ökör, jobb 56—66 K, közép 42—45 K, silány 33—41 K; tehén 32—60 K, bivaly 48—60 K, növendék 43 K, kicsontozni való 28—31 K.

SZURÓMARHAVÁSÁR. Borjú 64—75 K.

SZARVASMARHAVÁSÁR. Vidéki vásárokon jármás ökrök iránt a kereslet megcsökkent, a növendékeket azonban továbbra is élénken keresik. Jármás ökrök 52—56 K, másfél éves üszök és tinók 50 K, hasas tehének 58—60 K.

LÓVÁSÁR. Igás kocsiló 20.000—92.500 K, vágóló 3000—7200 K.

SERTÉSVÁSÁR. Hizott sertések minőség szerint 105—120 K, sovány sertés kereslet élénk. Könnyű süldőért 120—130 koronát kérnek. Szalonna 150—158 K.

BŐR ÉS FAGGYÚ. Marhabőr 140—142 K, borjúbőr 180—200 K, nyers faggyú 10—90 K.

BOR ÉS SZESZ. A borüzletben az érdeklődés leginkább a magasabb fokú és zöld-fehér borokra irányul. Finomított szesz 190 K, kontingens nyersszesz 125—127 K, lörköly 220—250 K, seprőplinka 215—225 K, szilvórium 230 K.

SZENZÁCIÓS meglepetéssel szolgál Sternberg hangszergyár a zenekedvelő nagyközönségnek. Megjelentette ugyanis az összes legújabb dalokat és modern tánc-zéneket gramofonlemezekken. A lemezek a Rákóczi-út 60. sz. zenepalotában kaphatók.

Itt az idő – toborzásra!

Mit ad a „Vasárnap” előfizetőinek?

Évforduló küszöbén állunk. A magyar nép, a földművelő és vidéki magyarság sok bajjal küzd. Nagy, egységes táborra van szükség, mely minden erőszakosságtól menten a nemzeti és krisztusi eszméket hirdeti. A falu igazait akarjuk diadalra vinni. Ma nincs se ruhánk, se tüzelőnk, se kenyérünk. Azt akarjuk, hogy mielőbb ép legyen hazánk és a Kárpátoktól—Adriáig boldog a magyar!

A politika sokban elvált, de a «Vasárnap» táborában egy hatalmas magyar földműves-szövetség alakul ki, mely akaratát törvényes úton mindenkor győzelemre viszi...

A téli esték itt vannak. Itt az idő toborzásra. Minden faluban vegye a kezébe néhány önzellen ember a «Vasárnap» zászlaját s házról-házra járva írassa be előfizetőnek a legszegényebb családot is. Aki nem tud napilapot (az «Új Barázdát») olvasni, az a «Vasárnap» zászlaja alatt legyen bive a mi földműves szövetségünknek...

A «Vasárnap» azért olyan olcsó (negyedévre 24 kor.), hogy a legszegényebb ember is járathassa. Azonkívül a «Vasárnap» nagy képes naptárát

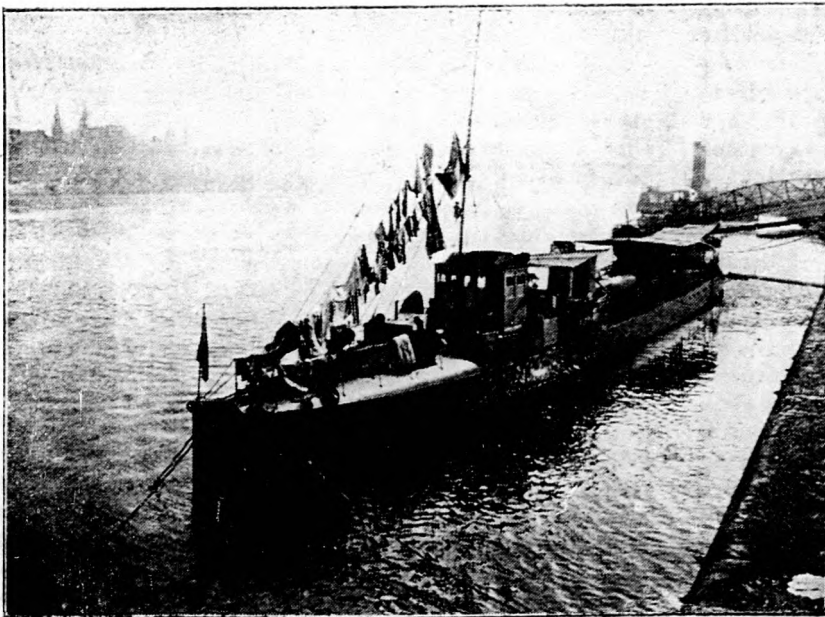
ingyen kapja minden előfizető, aki félévre előfizet a «Vasárnap» képes hetilapra.

Minden ezredik előfizető ezer korona jutalmat kap s minden századik előfizető ingyen kapja a lapot.

Az első három hét alatt a következő előfizetőink részesültek ez utóbbi szerencsében: 100-ik előfizető Oláh László, 200. Czingáli Teruska, 300. Horgas Pál, 400. Kiss Béla, 500. Kővér Imre, 600. Király Ilona, 700. Fabók Mihály, 800. Horváth János, 900. Lőrincz János, 1000-dik előfizető Bergmann Endre, 1100. Dobosy Imre, 1200. Kőszai István, 1300. Szász Elemér, 1400. Bárczay László, 1500. Erdős Melinda.

Előfizetni lehet bármely postahivatalnál. Gyűjtőívet és mutatószámot készséggel küld a

«Vasárnap» kiadóhivatala.
(Budapest, Múzeum-körut 1.)

Olasz monitor a Dunán.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

AZ ANTANT JEGYZÉKE A MAGYAR KORMÁNYHOZ. A nagykövetek tanácsa jegyzékben értesítette a magyar kormányt, hogy a Magyarországgal szomszédos államok kormányainál megfelelő lépéseket tett a nemzetiségi kisebbségek jogainak tiszteltbentartása végett. Azt jelenti ez a jegyzék, hogy az antant azt a régi ígérését, hogy a megszállott és elvesztett területeken sanyargatott véreinket megvédelmezi, be is akarja végre váltani.

TISZTELETA HÓSI HALOTTAKNAK. Franciaország nagy ünnepek keretében temette el Páris legforgalmasabb helyén egy diadalkapuban a «névtelen hőst». A névtelen hős a nagy háború alatt hősi halált halt francia katonákat jelképezi, akiknek pora messze nyugszik a szülőföldtől. Az ünnepségen Franciaország minden részéről megjelentek s valóságos virág-hegyet emeltek kegyeletük jeléül a «névtelen hős» sírja fölé. Ehhez teljesen hasonló ünnepek folytak le Angolországban is.

CSEH-JUGOSZLÁV EGYEZMÉNY MAGYARORSZAG ELLEN. A cseh kormány augusztus 13-án a jugoszláv kormánnyal egyezményt kötött, amelynek szövegét most hozták nyilvánosságra. A szerződés értelmében, ha Magyarország kihívás nélkül megtámadja a két szerződő fél egyikét, a másik kötelezi magát, hogy a megtámadott fél segítségére siet. A két szerződő fél egyike sem köthet a másik fél előzetes értesítése nélkül más szövetséget semmiféle harmadik hatalommal. Az egyezmény két évre szól s hatálya a beiktatás kicserélésének napjától kezdődik. A határidő letelte után a két szerződő fél bármelyike felmondhatja az egyezményt, amely azonban a felmondás napjától számított hat hónapig még érvényben marad.

LÁZADÁS UKRAJNÁBAN. Ukrajnában a bolsevisták ellen mindinkább terjed a lázadás. A felkelők megakadályozzák a bolsevikok visszavonulását Jekaterinoszlavtól észak felé. A bolsevisták kiürítették Jekaterinoszlav és Odessza városokat. A felkelés különösen Kiev környékén terjed. Odessza körül makacs harcok folynak a bolsevikok és felkelő földművesek között. Jellemző, hogy Kiev lakossága a háború kezdete óta egyötödére fogyott meg és félmillió lakos helyett most csak kilencven-ezer lakos van. A földművesek csaknem hadjáratszerű harcokat folytatnak a kommunisták ellen.

TÜNTETNEK AZ AMERIKAI IREK. Az amerikai irek tüntetést rendeztek Washingtonban az angolok ellen. «A corki polgármester meggyilkolása bosszúért kiált!» — fölírású táblákat hordoztak a menetben. A tüntetést 73 napon át megismétlik, emlékezésül a corki polgármester 73 napos éhségsztrájkjára.

JUTALOM ARANY VITÉZSÉGI ÉRMESEKNEK. A Károlyi Imre gróf által létesített alapítványi kamatjövdelemből tizenkét arany vitézségi éremmel kitüntetett legénységi állománybeli magyar állampolgár fog élethossziglan évi egyezer korona jutalomban részesíttetni. Igénnyel bírnak elsősorban Csongrád-, másodsorban Bihar-, harmadsorban Zala-, negyedsorban Fehérvármegye területén illetőséggel bírók. Közlebbi feltételek megtudhatók a honvédelmi minisztérium 214 osztályában.

Egy rokkant, aki saját találmányú kitűnően használható műkarjáva bádoglemezt vág.

RENDŐRGYILKOSSÁG A FŐVÁROSBAN.

A Teréz-körúton az elmúlt héten éjszaka egy katonaruhás egyénekből álló verekedőcsapat agyonlőtte *Soltra* József közrendőt. Az esetet felemlítette a nemzetgyűlésen *Huszár* Károly képviselő, aki sürgős megtorlást kért. A kormány utasítására a rendőrség és a katonaság ekkor már megindította a nyomozást s a tettesek kézrekerítése érdekében csütörtökön éjszaka megszállotta a Britannia-szállodát, ahol több katonát és olyan egyéneket tartóztatott le, akik jogtalanul viseltek egyenruhát. Ugyanekkor körülzárták a cinkotai Éhmann-telepet, ahol egy sajnálatos tévedés folytán tűzharc fejlődött ki, melynek négy ártatlan áldozata lett. A nyomozás során kiderült, hogy a Britannia-szállóbeli és az Éhmann-telepi különítmény bünszövetkezet volt, amely a legborzalmasabb kegyetlenkedéseket és büntetteket követte el a békés polgárok ellen. A rendőr gyilkosait országosan körözik, s egy *Zsebka* nevű egyént, aki a gyilkosságban aktív részt vett, már sikerült is elfogni. Azok közül is, akik a gyilkosságnál jelen voltak, több került a rendőrség kezére. *Soltra* Józsefet vasárnap délelőtt temették el a Mosonyi-utcai rendőrlaktanyából. A temetésen jelen volt a kormányzó, a kormány és a nemzetgyűlés is, valamint a rendőrség tiszti és legénységi kara teljes számban. A meggyilkolt rendőr szüleivel a temetés után *Horthy* Miklós kormányzó hosszasan elbeszélgetett. A kormány

egyébként a legerélyesebb rendszabályokat foganatosította a jogrend fönntartása érdekében és ezért egyelőre betiltott minden gyűlést, fölvonulást.

A BOLSEVISTÁKAT BORZALMAS TÉL FENYEGETI. *Trockij* hadügyi népbiztos a pétervári szovjet ülésén azt a kijelentést tette, hogy az *ébinség és fahiány miatt nagy veszélynek néznek elé.* *Trockij* kérkedve hangsúlyozta, hiába ujjong az egész világ burzsoáziája, ha bele is pusztul Oroszország lakosságának háromnegyedrészre, a megmaradó egynegyed hű marad a bolsevizmushoz.

LÉGI KÖZLEKEDÉS EURÓPA ÉS AMERIKA KÖZÖTT. Angliában minden előkészület megtörtént az Európa és Amerika közötti légi közlekedés megindítására. A léghajó 48 óra alatt tenné meg az utat és 500 személyt vinne egyszerre magával.

ALÁIRTÁK AZ ADRIASZERZŐDÉST. Az olasz-jugoszláv határkérdést a két állam közös tárgyalások folyamán intézte el Santa-Margheri-tóban. A szerződés szerint *Fiume megtartja függetlenségét s kapcsolatban lesz területileg Olaszországgal; Zára szintén olasz fennhatóság alá kerül.* Ezzel a szerződéssel végleg döntöttek az «Adria kérdés» felett.

TITOKZATOS JÓTEVŐ. Londonban egy ismeretlen külföldi keresztül-kasul járja a várost és az utcákon bankjegyeket osztogat. Besurran a kórházak irodáiba és az asztalra nagy csomó pénzt helyez el és megint eltűnik. Mindenhol elhallgatja a nevét s a kérdezősködésekre csak annyit felel, hogy már öreg és nincs többé szüksége pénzre.

EGY CIGÁNYVAJDA HALOTTI TORA. Weimarban (Németország) egy cigányvajda temetésekor szokatlan halotti tort ülték. A temetési szertartás közben zeneszó mellett körül-táncolták a koporsót, iszonyú kiáltások közepette a hajukat tépték és fejükkel a falat verték. A többórás ceremónia alatt söröshordókból itták a pezsgőt. A koporsót azután hatlovas kocsira tették és zenekíséret mellett vitték örök nyugalomra a halottat.

ÉRDEKES MÁTKAPÁR. Egy németországi községben nem mindennapos mátkapár állt az anyakönyvvezető elé. A férfi, egy nyugalmazott konzul 91 éves, a nő, egy özvegyasszony 70 éves volt.

EGY BOXOLÓBAJNOK JÖVEDELME. *Carpentier* francia boxbajnok a világbajnokságért folyó boxversenyre szerződést kötött, amely szerint egy küzdelemért kétszázezer dollár tiszteletdíjat kap, ami a mi pénzünkben hatvanmillió koronának felel meg.

DOHÁNYZÁS ÖNVÉDELEMBŐL. Egy amerikai orvosnőt, aki a vonatban a női szakaszban dohányzott, kihágás miatt törvényszék elé állították. A bíróság előtt az orvosnő kijelentette, hogy a bacillusok ellen való védekezés miatt cigarettázott és tudományos kísérlettel bebizonyította, hogy a szakasz levegője tifusz- és kolerabacillusokat tartalmazott, melyeket a cigarettafüst eltüntetett. A bíróság jogos önvédelem címén felmentette az orvosnőt.

FORRADALOM EGY LEÁNYISKOLÁBAN. Chikágóban egy felsőbb leányiskola növendékei fellázadtak, mert az igazgatóság megtiltotta, hogy az arcukat fessék, ajkukat pirosítsák és átlátszó harisnyát hordjanak.

A NEUSCHLOSS-LICHTIG REPÜLŐ-GÉPGYÁR ÉS FAIPAR R. T. rendkívüli közgyűlése az alaptörvény 26 millióról 50 millióra való felemelését határozta el. A régi részvényeseknek az elővételi jogot 2:1 arányban 700 koronáért, hozzáadva 1920. január 1-től járó öt százalékos kamatot, ajánlják fel. Az elővételi jog e hó 17-től 25-ig a Magyar-Olasz Banknál gyakorolható. A közgyűlés az igazgatóság új tagjává dr. Éber Antalt és Révész Alfrédot választotta meg.

A kocavadász.

TANÁCSADÓ

KÉRDÉS. Többször olvastam és hallottam, hogy a külföldi búzák jobban teremnek, mint a miénk. Megfelel-e ez a tényeknek s ha igen, miért nem termelünk külföldi búzát? — **FELELET.** Sokszor próbálkoztak már ezekkel az idegen búzákkal nálunk, de minden kísérlet csak azt mutatta, hogy mennyire nem valók mihozzánk. Az aratás rendes idejére nem érett be egyik sem, a tikkasztó melegben megszorultak, ocsú lett belőlük. A termés rendszeren kevés is volt, de még ha egyik-másik esztendőben jobban is teit a zsák, a mázsát úgy nem húzta, mint az acélos magyar búza. Nem volt olyan súlyos, acélos. A külföldi molnár pedig a magyar gazdától kitűnő magyart búzát vár. Ezért fizetett a magyar búzáért a múltban is szívesen többet, mint a más fajtáért és fog fizetni a jövőben is. — Vessen inkább nemesített magyar búzát!

KÉRDÉS. Megengedhető-e, hogy a lépfenés hullát cigányok elvigyék? — **FELELET.** A lépfenét megkaphatja az ember is, ha sebes, sérült a bőre és ilyen kézzel lépfenés hullához nyúl vagy akkor, ha lépfenében megbetegedett állat húsát fogyasztja. Egyébiránt az állategészségügyi intézkedések szigorúan előírják, hogy a hullákat szőröstől-bőröstől el kell ásní; betegektől származó hús és más nyerstermény nem hozható forgalomba. Minden gazdának erkölcsi kötelessége őrködni afölött, hogy ezen intézkedések betartassanak. Másképp nem várhatjuk a fertőző betegségek számának csökkenését.

KÉRDÉS. Harminc esztendővel ezelőtt átengedtem telkemből a szomszéd részére két méter szélességű területet azzal, hogy a kerítést ott állíthatja fel. Jogom van-e ma ezen területet visszakérni? (T. A.) — **FELELET.** A telekkönyv szerinti terület nagyságához joga van e ezt bírói úton sikerrel érvényesítheti.

KÉRDÉS. A proletárdiktatura alatt egy általam ismert tüzértiszt elrekkvirálta tőlem a lovat és azt fehérpénzzel kifizelte. Követelhetem-e vissza a lovamot? (Özv. J. R.-né.) — **FELELET.** Minthogy ez esetben lényegében adás-vétel történt, ezen eladás legfeljebb kényszer címén lenne megtámadható.

KÉRDÉS. Egy kezességből folyólag adósomtól átvettem egy darab földet azzal, hogy jogában áll neki azt 10 éven belül visszaváltani tőlem. Ezen jog azonban telekkönyvileg biztosítva nem lett. Kételes vagyok-e visszaadni? (A. F.) — **FELELET.** A visszavásárlási jogot eladó gyakorolhatja a mai árban.

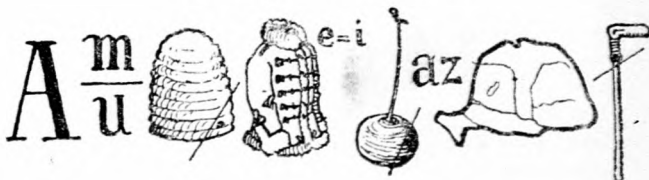
KÉRDÉS. Burgonyámat még nem szedtem ki, megártott-e neki a fagy? — **FELELET.** Az eddigi fagyok még nem hatoltak olyan mélyre a földbe, hogy a burgonyában kárt tettek volna. Dacára ennek, jó lesz most már sietni a szedéssel. Szedni fagymentes napon kell. A déli órák alatt kellően megszikkad még a szétteregetett burgonya, azért ne rakjuk kupacba. Lehetőleg még aznap be kell hordani és rendszeren elvermelni. Ha erre idő nem jutna, estére mindenesetre össze keil rakni kis kupacokba és jól letakarni.

Több hozzánk intézett kérdésre közöljük olvasóinkkal, hogy rejtvényeink megfejtését nemcsak előfizetőink küldhetik be, hanem azok is, akik lapunkat hetenként vásárolják. Természetesen ők is részt vesznek a jutalomkönyvek kisorsolásában.

Főszerkesztő: MESKÓ PÁL. Főmunkatárs: BUDAY BARNA. Felelős szerkesztő: SCHANDL KÁROLY DR.

Felelős kiadó: MESKÓ PÁL.

REJTVÉNY.

A rejtvény helyes megfejtését 10-ik számunkban közöljük. Azért voltunk kénytelenek a megfejtés és a megfejtők névsorának közlését a szokottnál egy héttel későbbre halasztani, mert kétheti idő kevésnek bizonyult arra, hogy a távoleső és rossz összeköttetéssel rendelkező falvakban lakók levelei is idejében hozzánk jussanak. A rejtvények megfejtését ezután tehát a megjelenést követő harmadik számban közöljük.

A helyesen megfejtők között kisorsoljuk egy tíz kitűnő elbeszélést tartalmazó könyv öt példányát.

A 5-ik számunkban közölt rejtvény helyes megfejtése:

Termeljünk többet.

Megfejtették a következők: Nemes Margitka, Kamp János, Tóth András, Sörös Borbála, Máthé Juliska, Tóth Lajos, Fűzi Tivadar, Megyeri István, Steinhübl Béla, Pintár Kamilla, Szicsék Pál, Täuber Richárd, Szabó János, Erl Ferenc, Kincse József, Zs. Márton Albert, Kiss Mihály, Vincze Dezső, Szilágyi Mariska, Ocskó Lajos, Sándor Mihály, Nagy Pál, Magda Gyula, Bernhardt Mátyás, Sinkó István, Varga György, Szabados László, Légrády Ferenc, Erdődy Jenő, Bálint Mihály, Dobos Imre, Nyikos Gyula, Pécsy Pál, Peszkei Kálmán, Szalay Béla, Pataky Emma, Juhász Terike, Tóth Gyula, ifj. Patay Ferenc, Fekete Béla, ifj. Baranyai Imre, Fekete Sándor, Hagyó József, Puskás Ilonka, Hegedüs Imréné, Szivák Zsigmond, Jenei Mátyás, Németh József, ifj. Szőke Sándor, Kőszeghy Tercsi, Tábori Ferenc, Forró Lajos, ifj. Váci János, Papp István, D. Nagy Gábor, Simonovics György, Fésűs Lajos, Mendel Károly, Sörös Ferenc, Horváth Antal, Illés Ferenc, Nagy László, Kovács János, Szilágyi Miklós, Katona Vilma, Ascherl Ferenc, Szalkai Ferenc, Nedelkovits Miklós, Fodor József, Veszprémy Ödön, Takács Rezső, Damm Bözsike, Zelina László, Sabác István, Palocsay Géza, Nyerky János.

A 4-ik számban közölt rejtvény helyes megfejtését elkérve küldötték be: Rosenberg Erzsike, Nagy László, Száraz János, Bacsik Sándor, Babenyecz Sándor, ifj. Franca Antal, Vanek Károly, ifj. Szántó István, Erdei Imre, Nedelkovits Miklós, Tamás Sándor, Pecho Valéria, Náfrádi Gáspár, Horgas Pál, Deák Sándorné, Zs. Márton Albert, Kecskés Margit, Vass Lajos, Kertész Lajos, Dékány János, Hadházi Juliska, Biró Lajos.

A megfejtők közül kisorsoltunk öt nevet és pedig:

Szilágyi Mariska (Törökszentmiklós),
Kiss Mihály (Gyoma),
Dobos Imre (Bugyi),
Dékány János (Tamási),
Máthé Juliska (Kétegyháza),

akiknek címére elküldöttük a «Falunaptár» egy-egy példányát. A 6-ik számunkban közölt rejtvény helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a jövő heti 8-ik számunkban közöljük.

MESSZE VAN ODAÍG!

ELBESZÉLÉS

IRTA: GÁRDONYI GÉZA

(7. folytatás.)

Ott a kutya előtte. S hogy a gazdája leül, ő is leül. És néz a gazdjára nyájasan.

— Hej, az istenfádat, aki világa van! — hörken reá a gazda. — Hát így vigyázol te a házra!?

S ledobja magáról a szűrét. Kapja a hosszú botot a vékonyabbik végén.

A Gubi kutya automobil-gyorsasággal iklat már visszafelé. De a bot még gyorsabban száll utána. Egyszerre elüti mind a négy lábát.

Gubi nyikít és hármat is hemperedik. De a hempergésben mégis rátalál a négy talpára s iszkol nyivaítva, nyifogva tovább a falu felé.

III.

Evek muldognak.

Az első évben siratgatták. A második évben már a gazdaság képeit festgették, hogy mi lesz, ha a gazda megtér? A harmadik, negyedik évben már várogatták. Az asszony minden kocsizörgésre, minden kutyaugatásra megrebbenő szívvel tekintett ki a pitvarból.

Azonban a gazda még az ötödik, hatodik évben se jelentkezett. Se nem írt, se nem izeni.

A szomszéd faluból ötven is mentek ki és tértek vissza azon idő alatt, ki pénzzel, ki koldusbottal.

Az asszony át-átment ünnepeken és tudakozódott. Nem látták, híret se hallották.

— Nagy ország az, — mondotta az egyik, — könnyen eltévedhetett benne.

— A tenger sok hajót nyel el, — mondotta a másik.

A harmadik arról beszélt, hogy sok ember szerencsétlenkedik a bányákban, acélgyárakban.

— Lónak, kutyának is nagyobb ott a becse, mint az embernek.

Az asszony mindig sírva tért haza.

A hetedik évben aztán már halottak estéjén a temető keresztjéhez vezette az asszony a gyermekeit.

— Imádkozunk szegény apátokért.

A gyermekek persze már akkor nagyok voltak. Anti tizenkilenc éves, Kati férjhezmenő, Jani nyolcéves iskolás.

Antit már tizenhárom éves korában megfogadta a Lipót boltos a kocsisa mellé szolgának. A kocsist egy év múlva elcsapta a boltos és Antira bízott mindent: kocsit, lovat, apró fuvarozást. Persze nem azt a fizetést adta neki, amit az öreg kocsisnak, de hát gyereknek nem is dukál, csak gyerek-fizetés.

Az asszony se télenkedett. Maga ásott, maga kapált a földcskén. Még kaszált is. Aztán hát áldás a tehén a háznál: minden évben borjas. Az asszony megnevelte az üszöket.

Anti csaknem mindennap megfordult a városban. Hajnalban indult, délre tért vissza. A boltos nem is tudott róla, hogy a fiú útközben megáll a házuk előtt és tejet, vajot, turót vesz fel. Hol az asszony ül a fiú mellé, hol Katika.

A negyedik évben már csaknem ötszáz koronányi félretett pénzecske állt a ládafiában.

— Meg köllene javíttatni ezt a házat, — mondotta az anya Antinak. — Katóka mahónap nagy lány. Aztán látod, az ilyen gornyadt-falú hajlék igen vallja a szegénységet. Zsuppoltatni is köllene. Mind a két hasadt tálam odafenn van a csepegés alatt.

A fiú már akkor tizenhat éves volt. Pipázott már és komoly gondolkodással hallgatta az anyját.

— Várjunk még egy évet, — mondotta röviden. — Az asszony nem említette többé a házat.

Egy vasárnap nagy elgondolkodva megszólal a fiú:

— Édesanyám, ne javíttassuk meg a házat, hanem vegyünk a pénzen kocsit, lovat. Az új vasúthoz nagyok fuvar kell: hat-hét koronát is fizetnek egy napra. Úgy tettek.

Abban az évben keresett a fiú ezer koronán felül. Pálinkát nem ivott. Mindössze egy nagyobb pipát vett a pénzből, lógósat, zöld-bojtosat.

A következő évben megszünt a kereset, de a fiú még fuvarozott. Vett a kőbányában követ: ötven koronán huszonöt fordulóra való követ, s hazahordogatta. Vett cserepet is. Megalkudott a falubeli áccsal, kőművessel. Nyolcszáz koronából megépült a kőház. Az istállót is megnagyobbították. Még csinos kerítés is került. A fiú befőstötte pirosra.

A katonasorból kikerült legények ugyancsak megmegpislogatták a házat és hát a szépen fejledező rózsaszálacsát is: Katókat.

*

Egy decemberi délután, már alkonyat felé, szánon megyen ki a pap a faluból. Tamásnap vacsorára megyen az espereshez. Jó farkas-bundába burkolódzva ül a szánon. Csak az orra látszik ki a bundagallérből, meg az okuláréja, ahogy illog-villog.

A havas kocsiuton a dombon fölfelé meglissudnak a lovak. A pára fehéren lövell az orrukából.

— Hideget hoz Tamás, főuram, — szólal meg a kocsis.

Voltaképen csak azért szól, hogy ne kelljen megcsapkodnia a lovakat. Alföldi lónak nehéz a kaptató.

A pap valamit dörmög. A lovak bókolván haladnak fölfelé a fagyos-röges úton.

Közel a tetőhöz egy szembejövő atyafival találkozik a szán. Az atyafin magyaros báránybőr-süveg van, de a köpenyege olaszos, foltos, rongyos-szélű. Maga az ember szakállas, sápadtas. Ötvenéves forma. Köszön a papnak, nagy süvegemeléssel.

— Dicsértessék a Jézus, főtisztelendő plébános uram.

S megáll, mintha mondani akarna valamit.

— Bizonyosan koldus, — véli a pap. — De hátha valami izenettel is jár?

S megállítja a szánt. Int az embernek. Nyúl a zsebébe.

Az ember odaballag. Sovány arca csupa öröm.

— Nem ismer főúr?

A pap nagyot néz.

— Te vagy-e Antal? Hát élsz? Hát így elkoptál?

**Télikabátok
öltönyök
rövid szőrmebecsek
városi bundák
lábzsákok és szőrmetakarók
eszi-manadrágok és pantalonok
fiú- és leánykaruhák
férfi-, női és gyermecpökök**

nagy választék 2044

Neumann M. ruhaáruháza
Budapest, IV., Múzeum-körút 1. sz.

Minden háznál

néhezen várják a postát, mikor
az erő, az egészség és a szépség
csodaszereit hozza.

A **DIANA**-készítmények az egész világon mindenütt kaphatók!

- Diana-puder (fehér vagy rózsá, vagy testszíni) próba doboz K 10.—, nagy doboz K 20.—
- Diana-krém (csak éjjeli, vagy nappali és éjjeli használatra) próba tégely K 10.—, nagy tégely K 20.—
- Diana-szappan 1 nagy darab K 25.—
- Diana próba készlet (1 puder, 1 szappan, 1 krém együtt gyönyörű dobozban) K 45.—
- Diana nagy készlet (1 puder, 1 szappan, 1 krém együtt gyönyörű dobozban) K 75.—
- Diana-száljvíz 1 palack K 30.—
- Diana-fogkrém 1 tubus K 15.—
- Diana-fogpor egy doboz K 8.—
- Diana-sósorszesz 1 kis üveg ára K 16.—, 1 közép üveg ára K 40.—, 1 nagy üveg ára K 80.—

Főelárusítóhely: 2028-1

Diana Kereskedelmi R.-T.
BUDAPEST, V., NÁDOR-UTCA 30. SZÁM.

**Ekék, ekealkatrészek,
boronák,
kapáló ekék,
fűkaszálók,**

marokrakó és kévekető aratógépek,
lógeréblyék,
kézi-járgányos-, motoros- és
gőcséplőkészletek,
szecskaavágók, répvágók,
darálók, morzsolók
s minden egyéb gazdasági
gép és szerszám a

2016 **„Hangya“** mezőgazdasági géposztályánál
szerezhetők be legjutányosabban.

Szakorvosi rendelő vér- és
nemibetegek részére.
Rendelés egész nap.
Rakóczi-út 82., I. em. 1. **EZÜST SALVARSAN-OLTÁS!**

Hamisfogakat

Brilliánst

Ékszert

Platinát

Gyöngyöt

Legmagasabb napi áron vesz:
GROSS ANTAL
BUDAPEST,
VIII., József-körút 23., fétem. I.

2080

**Gazdáknak,
uradalmaknak**
legmegbízhatóbb minőségű

munkásbakancsokat,

tisztviselőcipőket és

finom női cipőárúkat

nagybani árak mellett szállít
az évek óta megbízhatónak elismert

Müller L. K. és Társa cég
BUDAPEST,
IV., Károly-körút 4., I. em.

Számtalan elismerőlevél
állami intézetektől, szöveteke-
tektől és uradalmaktól.

Kérje képes árjegyzékünket,
melyet díjmentesen küldünk!

Dr. MITZGER Vér- és bőrbetegségeket gyógyító intézete férfiak és nők részére Bpest, József-körút 3.

**Kedvezmény
előfizetőinknek!**

Ingyen kapja

mindenki, aki egész évre vagy fél-
évre előfizet, az 1921. évre szóló

**VASÁRNAP
nagyképes naptárát**

aki 1/4 évre fizet elő, az 10 koronáért
kapja a **Vasárnap Naptárát,**

**meinynek rendes
ára 20 korona.**

Ingyen kapja

az év végéig minden századik előfizető,
aki akár csak egy negyedévre is előfizet, további

**egy egész évig
a „VASÁRNAP“
képes hetilapot.**

Minden ezredik előfizető egy évig ingyen-
példányt és

**azonkívül 1000 kor.
jutalomdíjat is kap.**

A 8-12 oldalon, változatos, gazdag tartal-
lammal megjelenő képes hetilap fenti páratlan
kedvezményei mellett a legolcsóbb hetilap is,
amennyiben az előfizetési ára negyedévre
K 24.—, félévre K 48.—, egész évre K 90.—.

Akik a „Vasárnap“-ra, a kiszáradt és
földművesek képes hetilapjára előfizetőket
gyűjtönek, azoknak minden tíz előfizető
után ugyanannyi időre egy példányban
ingyen küldjük a lapot, vagy egy 1921. évre
szóló nagy képes naptárt küldünk.

**Mutatványszámot és gyűjtő-
iveket ingyen küld a kiadó-
hivatal: Budapest, IV. kerület,
Múzeum-körút 1. szám.**

HOL VÁSÁROLJON A MAGYAR GAZDA

Királyi hangszer-
udvari gyár

STERNBERG

Budapest, Rákóczi-út 60. es át
palotájában.

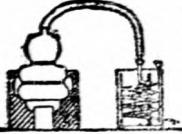

Zenekari rézfúvós hangszerek. Gramofon beszélőgépek.
Cimbalmok. Harmoniumok. Bél-, selyem- és acélhúrok.

10 koronát küldjön és írja meg, hogy melyik hangszerről kíván képes árjegyzéket. Bérmentve kapja! (Mindenkinek hangszerről külön-külön árjegyzék jelent meg, tehát 10 koronáért csak egyfőlet kaphat. — Vécékre való szállításokat legpontosabban eszközünk. — Hangszerek javítását szakemberrel végezzük.)

Az összes hangszerek legfinomabb minőségben

Pálinkafőzőüstök mosóüstök

vörösrézből zománcozva és
horganyozva, kisebb gaz-
dasági gépek, rézgálio,
raffia, kenőlap, kenőpor
legelősebb napi áron nagy
választékban raktáron:

SZONTÁGH PÁL, rézárúgyár Bpest, Üllői-út 19.

Neuschloss-Lichtig Repülőgépgyár és Faipar R. T. Budapest

Központi Iroda: Budapest, V., Balaton-utca 2. Telefon: 156-154, 79-43. Gyártelepek: Budapest, V., Pozsonyi-út 21-23. Pestszentlőrinc, Gyömrői-út. Albertfalva.

Gyárt: Gazdasági szekereket, szekéralkatrészeket, kerekeket, talicskákat, mindennemű szerszámnyeleket, u. m. kasza-, gereblye-, ásó-, kapa-, csákány-, lapát- stb. nyeleket, konyhabutor és konyhaszükszöket, azonkívül parkettát, butort, torna- és ortszereket, repülőgépeket. 2002

A „Hangya”

vidéki szövetkeze-
teinek tagjai jut-
nak még ma is a
legjutányosabb árak mellett ruházati
cikkekhez, miért is ajánlatos, hogy

a kisgazda és földmives úgy a saját, vala-
mint a családtagjainak ruhaszükségletét
mint: kész férfi öltönyök, férfi és női felsőkabá-
tok, fű és gyermekruhák, férfi és női kö-
tői kabátok, swetterek, férfi női és gyer-
mek harisnyák, szövet és kelmeárukat

a „Hangya” vidéki szövetkezettel
útján szerezzék be.

Zsákok és ponyvát,

új és használt állapotban, vesz és elad
KLEIN SÁNDOR, BUDAPEST,
2037 VI., Eötvös-u. 8. Telefon: 81-18.

'AGRICOLA'

EXPORT-IMPORT R. T.

Budapest, V., Akademia-utca 12.

Alapított 1920. évben.
Alapítke 20,000.000 kor.

Foglalkozik a gazdaságok nyers-
terményeinek mindennemű értéke-
sítésével és exportálásával, vala-
mint iparcikkek importálásával.

2020

KERESZTÉNY TÁRSADALMI ALAPÍTÁS.

A legjutányosabb csecsemőkelengye

Budapesten a „KÉVE” Runázati Árú-
ház Szövetkezettel szerzhető meg.
Győződjék meg és csak azután
vásároljon IV., Kossuth Lajos-utca 20.
2028-1

A Magyar
Gazdák Biztosító Intézete a

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Igazgatóság: Budapest, Üllői-út 1.

Használt és új zsákok, pony-
vák, zsinegek kölesön és eladás.

FLEINER JENŐ és TÁRSA zsáknagykereskedők
Budapest, V., Perczel Mór-u. 4. Telefon 118-76.

A kisgazdák és földmive-
sek egyetlen naponta
megjelenő ujságja az

UJ BARÁZDA

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, IV., Múzeum-körut 1.

AZ „UJ BARÁZDA”
a legolcsóbb ujság.

Minden földmives és kisgazda
fizessen elő az „Uj Barázdára”.

Előfizetés ára:

egy hóra 25 K, negyedévre 70 K.

A „FALU NAPTÁRA” 1921. ÉVRE.

Tartalom és külső kiállítás tekintetében az első a jövő évi naptárak között s
emellett a legolcsóbb. Ára 20.— korona, bérmentes küldéssel 24.— korona.

Rendelje meg azonnal s ha megkapta mutassa és ajánlja minden földmivestársának.

Kapható minden lapelárusítónál, minden Hangya szövetkezetben és minden könyvkereskedésben.